

## BİR FINDIK TANESİNİ BİLE...

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.  
Çarşamba, 03 Aralık 2014 09:41 -

---

Karadeniz Bölgesinde Ağustos, fındık toplama ayıdır. Yoksul ve orta köylüler kendi bahçelerini kendileri toplarlar. Ücretli işçi çalıştıramazlar. Bir komşularından “adam” alsalar da bunu onun işine bir “adam” vererek öderler. Böylelikle birbirleriyle “keşik” yaparlar.

Köylüler, başka ürünleri gibi bir fındık tanesini bile ziyan edemezler. Toplanmış fındık ocaklarının çevresini bir kez daha dolaşır, otların arasında kalmış ya da dallarda yaprakların arasına gizlenmiş fındıkları bırakmaya gönülleri razı olmaz. Evin çocukları da ellerinde “gıdık”ları ile arkadan başak yaparak tek tane bırakmamaya çalışırlar.

Fındık bahçeleri genellikle diğer bahçelerle yan yanadır. Birinin bahçesindeki fındık dalları diğerinin bahçesine uzanır. Olgunlaşmış fındıklar bu bahçelere düşer veya bayır yerlerde yuvarlanır.

Kendi bahçesinin fındığını toplayan köylü, komşu bahçeden düşen fındıkları dalın durumundan çıkarır. Genellikle cinsinden veya olgunlaşma derecesinden de yerdeki fındığın kendisine ait olup olmadığını anlar. Bunları tek tek alarak komşu bahçeye atar. Kendi sepetine asla atmaz. Komşusu bunu görsün görmesin. Kendisine ait olmayan bu fındık onun için haramdır. Sofrasına ve kesesine haram karıştırmak istemez. Bunun bir sepet veya tek bir tane fındık olması fark etmez. Vicdanı ona bu harama el sürmemesini emreder.

Emekçilerin anlayışına göre “helal” olan alın teriyle kazanılmış olandır. “Haram” ise başkalarından gasp edilendir. Bu insani kavram, bütün dinlere de girmiştir ama bu davranışı yalnızca dinle bağlantılı görmek doğru değildir. Bu adam gibi adam olmakla ilgilidir. Adil bir dünya özlemini yansıtır. “Emek en yüce değerdir” anlayışıyla özdeşleşir.

Şüphesiz ki en ideal toplum köylü toplumu değildir. Onun ilkelikleri, çaresizlikleri, bilgisizlikleri vardır. Ama köylü toplumdur ki, milletin temelidir ve orada örnek alınacak davranışlar da çoktur.

Örneğin köylüler, yol kıyılarındaki meyve dallarından meyve alıp yerler. Fakat yetimi bulunan bir ailenin meyvelerine, sebzelerine el sürmezler. “Yetim malı” yemek günahtır!

## BİR FINDIK TANESİNİ BİLE...

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.  
Çarşamba, 03 Aralık 2014 09:41 -

---

Köylü kadınları, komşularından ödünç mısır, un, buğday gibi bir yiyecek alsalar, bunun ölçünü akıllarında tutup aynı miktarda iade etmeye dikkat ederler. Kabına göre bu ölçülerin “Yarım”, “ağzı koğuz” “sile”, başlı başlı” gibi adları vardır.

Annelerinden böyle bir eğitim almış olanlar, sokakta buldukları en ufak bir parayı bile kendi paralarına katamazlar. Çalıştıkları kuruluşların hesaplarını kuruşu kuruşuna verirler. Onlar için bir lira ile bin liranın bu bakımdan bir farkı yoktur.

Bir emekçilerin ve dürüst insanların bu tutumuna bakınız, bir de hakkı olamayan servetlere konmak için hiçbir din, ahlak veya insanlık kuralı gözetmeyenleri göz önüne getiriniz. Şu “sıfırla” emirleriyle kaçırılan milyonları, ayakkabı kutuları içinde taşınanları, yatak odasındaki para sayma makinelerini, hediye pahalı saatleri gördükçe ben hep komşuya ait olan tek tane fındığı komşunun bahçesine atanları düşünüyorum. Bu iki çeşit insan aynı milletin, aynı dinin, aynı ahlakın mensupları mı? Bu büyük ayrışmanın nedeni nedir? Bir takım insanları yoldan çıkararak nedir? Bu yolsuzlukları yetmiyormuş gibi bin bir siyasi numara ile onun üstünü örtmeye çalışanlara ne demeli? (2 Aralık 2014)

*1969 yılında Fatsa'nın Beyceli köyünde bir aile kendi bahçesinde fındık topluyor. Erol, Zeki, Erol'un eşi Nebile, çocukları Mustafa, Sabri ve Ayla Sarıhanlar.*